

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A CINCEA

CAUZA BRAGA v. REPUBLICA MOLDOVA

(Cererea nr. 59351/12)

HOTĂRÂRE
(Satisfacție echitabilă)

STRASBOURG

3 iulie 2025

Această hotărâre este definitivă. Ea poate suferi modificări de formă.

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei hotărâri a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”.

În cauza Braga v. Republica Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a cincea), reunită într-un Comitet alcătuit din:

Georgios A. Serghides, *Președinte*,

Gilberto Felici,

Diana Sârcu, *judcători*,

și Martina Keller, *Grefier adjunct al Secției*,

Deliberând în camera de consiliu la 12 iunie 2025,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere depusă împotriva Republicii Moldova, prin care o cetățeană a acestui Stat, dna Mariana Braga („reclamanta”) a sesizat Curtea la 28 august 2012 în conformitate cu Articolul 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”).

2. Reclamanta a considerat că, prin casarea încheierii definitive a Judecătoriei Centru (Chișinău) din 25 iulie 2008, care îi era favorabilă, i-au fost încălcate drepturile sale prevăzute de Articolul 6 § 1 din Convenție și de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. Prin această încheiere, respectiva instanță a aprobat tranzacția încheiată între reclamantă și fostul ei soț, referitoare la partajul bunurilor comune, conform căreia ultimul s-a angajat să plătească reclamantei suma de 350.000 de lei moldovenești (circa 22.900 de euro (EUR) conform ratei de schimb aplicabile la acel moment), să-i achiziționeze un apartament și un automobil, să ofere sprijin financiar celor doi copii ai lor până la atingerea majoratului și să-i achite anual 1.000 de euro, până în anul 2022. La 1 martie 2012, Curtea de Apel Chișinău a admis o cerere de revizuire depusă de către fostul soț și a casat încheierea din 25 iulie 2008, deoarece situația lui economică se deteriorase.

3. Printr-o hotărâre din 17 martie 2020 („hotărârea principală”), Curtea a constatat că faptul casării încheierii definitive din 25 iulie 2008 fusese incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice și că avusese loc o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție (*Braga și Mitgard Terra S.A. v. Republica Moldova* [comitet], nr. 59351/12 și 41538/13, §§ 28-29, 17 martie 2020).

4. Bazându-se pe Articolul 41 din Convenție, reclamanta a cerut, pentru prejudiciul material pretins suferit, suma de 150.649,89 EUR, ceea ce reprezintă, potrivit ei, sumele pe care fostul său soț urma să i le achite în baza încheierii din 25 iulie 2008, dobânda de întârziere aferentă acestor sume și contravaloarea unui apartament și a unui automobil. Ea a mai cerut 10.000 EUR pentru prejudiciul moral.

5. Din moment ce chestiunea privind aplicarea Articolului 41 din Convenție sub aspectul prejudiciului material nu era pregătită pentru

soluționare, Curtea a rezervat-o și a invitat Guvernul și reclamanta să prezinte în scris, în termen de trei luni, observațiile lor referitoare la această chestiune și, în special, să o informeze despre orice acord la care ei ar putea ajunge (*ibidem*, § 34, și paragraful 4 din dispozitiv). În schimb, Curtea a oferit reclamantei 3.600 EUR pentru prejudiciul moral (*ibidem*, § 37).

6. Guvernul a depus observații. El a notat că, în urma pronunțării hotărârii principale, Agentul guvernamental a depus o cerere de revizuire a procesului național. El a indicat că, printr-o încheiere din 7 februarie 2022, Curtea de Apel Chișinău a admis această cerere, a casat încheierea din 1 martie 2012, pe care Curtea a considerat-o incompatibilă cu prevederile Convenției, a respins cererea de revizuire depusă anterior de către fostul soț al reclamantei și a repus părțile în situația existentă în momentul devenirii definitive a încheierii Judecătoriei Centru (Chișinău) din 25 iulie 2008.

7. Reprezentantul reclamantei nu a depus noi pretenții cu titlu de prejudiciu material, nici nu a confirmat că reclamanta și-ar fi menținut pretențiile prezentate anterior Curții. Fiind invitat să comenteze observațiile Guvernului, el a menționat că procedura de executare a încheierii din 25 iulie 2008 era pendinte la nivel național, fără a oferi detalii suplimentare.

ÎN DREPT

REFERITOR LA SOLICITAREA GUVERNULUI DE A RADIA CEREREA DE PE ROL ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 37 § 1 b) DIN CONVENȚIE

8. Guvernul a considerat că, în rezultatul casării încheierii Curții de Apel Chișinău din 1 martie 2012, consecințele încălcării constatate de către Curte au fost remediate și că a avut loc *restitutio in integrum*. El a argumentat că drepturile reclamantei fuseseră remediate și că ea putea în orice moment să inițieze procedura de executare a încheierii din 25 iulie 2008. El a prezentat un document potrivit căruia, după adoptarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 7 februarie 2022, reclamanta nu a cerut executarea acestei încheieri. Guvernul a adăugat că răspunderea sa nu poate fi angajată pentru o eventuală neexecutare de către un debitor privat a unei creanțe exigibile. În lumina acestor considerente, el a susținut că litigiul fusese soluționat în favoarea reclamantei și a cerut Curții să radieze cererea de pe rol, în conformitate cu Articolul 37 § 1 (b) din Convenție.

9. Reclamanta a invocat că procedura de executare a încheierii din 25 iulie 2008 este pendinte, însă că încheierea nu poate fi executată.

10. De la început, Curtea relevă că, din motivele expuse mai jos, ea nu consideră necesar să examineze dacă reclamanta a eșuat să se conformeze cerințelor formale referitoare la satisfacția echitabilă și dacă ea trebuie să suporte consecințele negative (a se vedea reiterarea principiilor relevante în *Nagmetov v. Rusia* [MC], nr. 35589/08, § 75, 30 martie 2017).

11. Curtea reiterează că, în conformitate cu Articolul 37 § 1 b) din Convenție, ea poate, „în orice stadiu al procedurii, (...) decide radierea de pe rol a unei cereri atunci când circumstanțele permit să se conchidă că (...) litigiul a fost soluționat (...)”. Pentru a concluziona dacă prevederea menționată *supra* este aplicabilă prezentei cauze, Curtea trebuie să răspundă la două întrebări succesive. În primul rând, ea trebuie să se întrebe dacă circumstanțele în legătură cu care reclamanta nemijlocit se plânge persistă sau nu. În al doilea rând, ea trebuie să decidă dacă toate consecințele care ar putea rezulta dintr-o eventuală încălcare a Convenției în urma acestor fapte au fost înlăturate, redresate sau remediate (*Partidul Politic „Patria” v. Republica Moldova* (dec.), nr. 8243/15, § 23, 6 iunie 2023, și cauzele citate acolo).

12. În prezenta cauză, Curtea relevă că încheierea Curții de Apel Chișinău din 1 martie 2012, pe care ea a considerat-o contrară Articolului 6 § 1 din Convenție și Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție în hotărârea sa principală, a fost casată în urma cererii de revizuire depuse de către Agentul guvernamental și că încheierea Judecătoriei Centru (Chișinău) din 25 iulie 2008, a cărei casare abuzivă a fost invocată de către reclamantă în fața Curții, a devenit din nou irevocabilă. Curtea constată, prin urmare, că circumstanțele care au stat la originea prezentei cauze au încetat să mai existe.

13. Curtea are acum sarcina de a examina dacă noile evoluții din prezenta cauză constituie un remediu adecvat și suficient pentru a înlătura consecințele încălcărilor Convenției.

14. Curtea reiterează că cea mai adecvată formă de a remedia încălcarea Articolului 6 § 1 din Convenție este de a asigura că reclamantul este restabilit, în măsura posibilităților, în poziția în care s-ar fi aflat în cazul în care această prevedere n-ar fi fost încălcată (a se vedea, spre exemplu, *Salduz v. Turcia* [MC], nr. 36391/02, § 72, CEDO 2008, și *Inmobilizados y Gestiones S.L. v. Spania*, nr. 79530/17, § 45, 14 septembrie 2021). Ea a urmat același raționament atunci când a constatat, precum în prezenta cauză, că s-a produs o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție în urma casării abuzive a unei hotărâri definitive (*Popov v. Moldova* (nr. 2), nr. 19960/04, § 63, 6 decembrie 2005, și *Banca Internațională de Investiții și Dezvoltare MB S.A. v. Republica Moldova*, nr. 28648/05, § 54, 16 octombrie 2012). De asemenea, Curtea reiterează că, în anumite circumstanțe excepționale, reexaminarea unei cauze sau redeschiderea procedurilor se dovedește a fi cea mai eficientă, iar uneori chiar singura cale de realizare a *restitutio in integrum* (*Moreira Ferreira v. Portugalia* (nr. 2) [MC], nr. 19867/12, § 48, 11 iulie 2017). În final, ea reiterează că, în cazul în care natura încălcării permite *restitutio in integrum*, Statului pârât îi revine sarcina de a-l realiza. Dacă, pe de altă parte, dreptul intern nu permite sau permite doar o înlăturare imperfectă a consecințelor încălcării, Articolul 41 împuternicește Curtea să ofere părții vătămate, dacă

este cazul, satisfacția pe care o consideră adecvată (*Molla Sali v. Grecia* (satisfacție echitabilă) [MC], nr. 20452/14, § 32, 18 iunie 2020).

15. În prezenta cauză, Curtea consideră că redeschiderea procedurii interne și casarea încheierii din 1 martie 2012 reprezintă o reparație adecvată și suficientă pentru reclamantă. De fapt, Curtea observă că reclamanta se află acum în situația în care s-ar fi aflat în cazul în care dispozițiile Convenției, a căror încălcare a fost constatată în hotărârea principală, n-ar fi fost încălcate, și anume în situația în care încheierea din 25 iulie 2008 este irevocabilă. Curtea notează că, astfel, pretențiile reclamantei în privința fostului său soț au fost restabilite și că ele sunt exigibile. În acest sens, Curtea ia act de argumentul Guvernului, potrivit căruia reclamanta a fost îndreptățită să inițieze în privința fostului ei soț procedura de executare a tranzacției omologate prin încheierea din 25 iulie 2008. Ea observă că acest aspect nu este contestat de către reclamantă.

16. Având în vedere cele precedente, Curtea consideră că cele două condiții care permit aplicarea Articolului 37 § 1 b) din Convenție sunt întrunite în prezenta cauză. Astfel, litigiul rezultat din casarea încheierii din 25 iulie 2008 poate fi considerat a fi „soluționat”, în sensul acestei prevederi. În final, nu există niciun motiv special referitor la respectarea drepturilor omului, în modul definit în Convenție, care ar obliga Curtea să continue examinarea cererii, în sensul Articolului 37 § 1 *in fine* din Convenție.

17. Corespunzător, cererea trebuie radiată de pe rol, în partea referitoare la chestiunea rezervată în baza Articolului 41 din Convenție.

18. Curtea precizează că toate considerentele sale din prezenta cauză nu pot prejudicia posibilitatea reclamantei de a depune o nouă cerere pe care Curtea ar putea să o examineze, în care să invoce o nouă problemă care nu a fost examinată în prezenta cauză, referitoare la eventuala neexecutare a încheierii din 25 iulie 2008.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

Decide să radieze cererea de pe rol în partea referitoare la chestiunea rezervată în baza Articolului 41 din Convenție.

Redactată în limba franceză și comunicată în scris la 3 iulie 2025, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

Martina Keller
Grefier adjunt

Georgios A. Serghides
Președinte